

มองอย่าง วิระศักดิ์

■ วิระศักดิ์ ไควสุรัตน์
อดีต ส.ว. ก่อตั้งอ้อยและพืชฯ

อ้อยกับเรื่องน่าทึ่ง

ในฐานะประธานกรรมการสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (สสปน. หรือ TCEB) ผมได้มีโอกาสไปทำหน้าที่ประธานกล่าวเปิดงานนิทรรศการของสมาคมนักวิชาการอ้อยและน้ำตาลนานาชาติ 2016 ที่ศูนย์ประชุมนานาชาติเชียงใหม่ครับ

สิ่งแรกที่ทึ่ง คือ ราคาบัตรเข้าร่วมฟังสัมมนาและเข้าชมนิทรรศการของงาน 5 วันนี้ มีราคาสูงอย่างน่าสนใจ บัตรราคา 1,500 เหรียญสหรัฐ สำหรับผู้จองล่วงหน้าตามเวลาที่กำหนด จองช้าราคา 1,700 เหรียญสหรัฐ และถ้ามาซื้อหน้างานก็ราคา 1,900 เหรียญสหรัฐ ราคานี้แม้รวมอาหารหลายมื้อแต่ไม่รวมค่าที่พักแรมนะครับ ทุกคนยังต้องจ่ายค่าที่พักและเดินทางเอง

แต่ปรากฏว่าคนมาเข้าร่วมจากประเทศต่างๆ 40 ประเทศเกิน 700 คน รวมคนไทยที่ไปเข้าร่วมด้วย ก็เป็น 2,000 กว่าคน อุตสาหกรรมน้ำตาลเป็นอุตสาหกรรมผูกขาดโดยธรรมชาติของโรงหีบอ้อยครับ แต่ละโรงต้องมีอ้อยมาป้อนให้มากพอ ไม่งั้นไม่คุ้มที่จะเปิดโรงงาน

ปัญหาคือพื้นที่ปลูกอ้อยมีไม่มากครับ ดังนั้นจึงมีโรงหีบอยู่ไม่มากนัก ในเมืองไทยมีไม่เกิน 50 โรง ส่วนมากในอีสานกับภาคกลาง มีภาคเหนือและใต้นิดหน่อย ความสัมพันธ์ระหว่างโรงหีบกับเกษตรกรอ้อยจึงออกจะพึ่งพาอาศัยกันมากกว่าข้าวมัน และยาง

50 โรงหีบในไทยแค่นี้ ก็ทำให้ไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำตาลได้เป็นอันดับ Top 3 ของโลกแล้ว เจ้าใหญ่ของโลกยังมีบราซิล อินเดีย จีน และไทย (อันที่จริง อินโดนีเซียก็ปลูกอ้อยมากแต่บริโภคภายในจนเหลือส่งออกไม่มากเท่าที่ควร)

ที่ที่สอง จึงเป็นว่าไทยเป็นชาติใหญ่อันดับน้ำตาลโลกมานานพอควรแล้ว

ที่ที่สาม คือ น้ำตาลโลกมีไม่ค่อนพอบริโภคมาเป็นเวลานาน ราคาจึงค่อนข้างสูง เพิ่งมีปีหลังๆ นี้เองที่ราคาหย่อนลงมาบ้าง แล้วก็เต็งกลับขึ้นไปใหม่

น้ำตาลในปัจจุบันมีราคาค่อนข้างสูง มีในแทบทุกซอกสที่ปรุงรสของทุกชาติพันธุ์ มีในครีม ในน้ำสลัด มีในเครื่องดื่ม ตั้งแต่เด็กจนแก่ นม กาแฟ ชา น้ำอัดลม น้ำปั่น น้ำผลไม้ มีในอาหารทั้งในนอกบ้านทุกชนิด มีในขนม มีในเค้กและอื่นๆ แม้แต่วิตามินและหมากฝรั่งเคี้ยวเล่น

วงการสุขภาพจึงออกประกาศความไม่เป็นมิตรต่อน้ำตาลกันอย่างเปิดเผย เพราะเป็นสาเหตุของความเจ็บป่วยหลายอย่าง

อีกข่าวที่ผมฟังจากวงการ คือ นักวิชาการได้ค้นพบวิธีนำอ้อยและน้ำตาลมาใช้ทำอย่างอื่นนอกจากน้ำตาลได้อีก นอกจากแก๊สโซฮอล์ไว้เป็นเชื้อเพลิง หรือได้โมลาสหรือกากน้ำตาลมาหมักเป็นสาเหล้มแล้ว คือ อ้อยถูกนำมาผลิตเป็นแอสไพรินได้นำมาสร้างโครงสร้างของกระดูกเทียมในการผ่าตัดในสิ่งมีชีวิตได้ และนำมาเป็นส่วนผสมในวัสดุก่อสร้างได้ใช้ผสมสูตรอาหารสัตว์ ใช้ทำพลาสติกย่อยสลายได้ รวมทั้งมีกระบวนการปลูกอ้อยที่เป็น Zero Waste คือ ไม่เหลือขยะทิ้งจากการผลิตแปรรูปเลย ตั้งแต่แปลงปลูกจนถึงผลิตภัณฑ์สุดท้าย

ที่ที่สี่ของผม คือ คนไทยออกแบบรถตัดอ้อยขายทั่วโลกครับ ที่สำคัญคือท่านจบเพียงชั้นประถมปีที่เจ็ด แต่บัดนี้เป็นเจ้าของโรงงานผลิตรถตัดอ้อย ที่ อ.หันคา จ.ชัยนาท

รถคันนี้ออกแบบให้มีแค่ไม่กี่ผลผลิตด้านท้ายที่พื้นกระเบื้องเป็นสายพานหมุนส่งทำให้สามารถถ่ายอ้อยที่ตัดแล้วเข้าท้ายรถบรรทุกได้อย่างง่ายดาย ไม่ต้องง้อแรงงานต่างด้าว มีถังน้ำมันที่สามารถรับน้ำมันจากรถบรรทุกที่มาจอดรอรับที่ริมแปลงปลูกได้เลย ข้อดีคือรถบรรทุกไม่ต้องวิ่งตามเข้าไปในแปลงปลูก ซึ่งจะเหยียบย่ำตอของต้นอ้อยที่เพิ่งตัดให้เสียหาย แถมยังเปลืองน้ำมันรถบรรทุกเปลืองๆ และยังมักมีน้ำมันเครื่องบ้าง น้ำมันเกียร์บ้าง น้ำมันเฟืองท้ายหยดในแปลงปลูกซึ่งคงไม่ใช่สิ่งปรารถนา

คนออกแบบคนนี้ชื่อ สามารถ ลีธีระนันท์ เวลานี้ถูกเชิญไปช่วยออกแบบทำรถตัดอ้อยในต่างประเทศด้วย เพราะท่านจะสังเกตว่าที่นั่นนิยมปลูกไหลเขา ปลูกแปลงใหญ่ ปลูกแปลงย่อยอย่างไร ก็ออกแบบให้รถตัดสอดคล้องกับสภาพนั้น ทั้งใหม่ละครับ

อีกอันที่น่าฟังพอใจ คือ ระบบอาคารและการตกแต่งภายในของศูนย์การประชุมนานาชาติที่เชียงใหม่ ที่ถูกออกแบบมาได้รับการจัดแสดงสินค้าและเครื่องมือเครื่องจักรกลทางการเกษตร โดยเฉพาะจากกลุ่มน้ำโขงอิรวดี และเจ้าพระยา คือทั้งมาจีน อินเดีย และอาเซียน ตามความคิดดั้งเดิมนั้นได้รับการพัฒนาและพิสูจน์ว่าพื้นที่ในอาคารการจัดแสดงรับรถตัดหน้าคันใหญ่หนักถึงคันละ 15 ตัน มาจอดได้สบายๆ สถานที่กว้างใหญ่ มีห้องประชุมย่อยให้เลือกใช้ได้อย่างสะดวก วิญญาณด้านหลังศูนย์การประชุมช่วยสร้างจุดเด่นได้อย่างสวยงามครับ